

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา

สรุปการประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ความเป็นมา

- การพัฒนาของสังคมโลกก่อให้เกิดการทิ้งของเสียและสิ่งมีพิษลงทะเล
- องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) จึงได้ออกกฎหมายระหว่างประเทศ เรียกว่า **"อนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. 1972"** เพื่อสร้างโลกควบคุมการทิ้งเทลงทะเล
- ต่อมาได้มีการปรับปรุงอนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. 1972 ให้ทันสมัยและเคร่งครัดมากขึ้น เรียกว่า **"พิธีสารลอนดอน ค.ศ. 1996"** โดยมีสถานะเป็นสนธิสัญญาที่เป็นเอกเทศ แยกต่างหากจากอนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. 1972

(*อนุสัญญา กับ พิธีสาร มีสถานะเท่าเทียมกัน คือ เป็นหนังสือสัญญาเหมือนกัน แต่ มีการเรียกชื่อต่างกันเท่านั้น)

ความจำเป็น

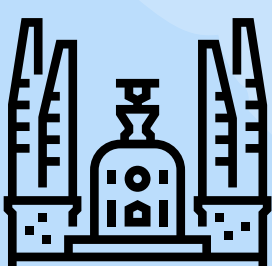
- ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2554 จึงมีพันธกรณีในฐานะรัฐภาคี

ประโยชน์ และผลกระทบ

- **ประโยชน์ระหว่างประเทศ** คือ สอดคล้องกับ SDGs 14 เรื่องการใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร และทรัพยากรทางทะเล และปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน **ประโยชน์ในประเทศ** คือ เป็นการยกระดับกฎหมายของประเทศ (มีกฎหมายเฉพาะ)
- **ผลกระทบ ประชาชน** จะต้องปฏิบัติตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติในการจัดการ การบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ **หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการธุรกิจ** ที่เกี่ยวข้องอาจจะมีต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้น และมีความยุ่งยากในการดำเนินการมากขึ้น

การพิจารณาของรัฐสภา

- พิธีสารลอนดอน มีสาระสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นไปตาม ม.178 ของรัฐธรรมนูญ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา
- รัฐสภาต้องพิจารณาพิธีสารให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง (๑ ก.ค. 63) **จะครบกำหนดวันที่ 6 ก.ย. 63**
- เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบการเข้าเป็นภาคีพิธีสารแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามกระบวนการ (ร่างพรบ.การป้องกันมลพิษทางทะเล เนื่องจากการทิ้งเทของเสียหรือวัสดุอื่นลงทะเล พ.ศ. ....) เพื่อให้ **มีพรบ.รองรับ แล้วจึงจะเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารดังกล่าวต่อไป**

หลักการ และสาระสำคัญของพิธีสารลอนดอน

- การห้ามทิ้งเทหรือเผาของเสียและวัสดุอื่นลงในทะเล เว้นแต่ได้รับอนุญาตหรือเข้าข้อยกเว้นตามพิธีสารฯ

✓ **ของเสียหรือวัสดุอื่น 8 ประเภทที่สามารถทิ้งทะเลได้** โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อนทำการทิ้งเท ได้แก่

- (1) วัสดุที่ขุดลอก
- (2) ภาชนะกอนน้ำเสีย
- (3) ของเสียจากอุตสาหกรรมประมงและวัสดุจากการปฏิบัติการอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ
- (4) เรือ แท่นขุดเจาะ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเล
- (5) วัสดุทางธรณีวิทยา อนินทรีย์สารที่มีความเฉื่อย
- (6) วัสดุอินทรีย์จากธรรมชาติ
- (7) วัตถุขนาดใหญ่
- (8) กระแสคาร์บอนไดออกไซด์จากระบบการดักจับและกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์

- กำหนดหน้าที่และให้อำนาจรัฐในการควบคุมและกำกับดูแล

- กำหนดระบบการอนุญาต และระบบการประเมินการทิ้งเทวัสดุลงทะเล

- มีผลใช้บังคับบริเวณทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเขตไหล่ทวีป (นับจากเขตน่านน้ำภายในออกไปประมาณ 200 ไมล์ทะเล)

สรุปสาระสำคัญ "พิธีสาร ๑๙๙๖ ของอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล เนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น ค.ศ. ๑๙๗๒" (พิธีสารลอนดอน)

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา

สรุปการประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

1

เนื่องจากมีอนุสัญญาตั้งแต่ปี 1972 เหตุใดประเทศไทยไม่เคยลงนามมาก่อน การลงนามในพิธีสารนี้ กับอนุสัญญาดังกล่าวมีข้อแตกต่างกันหรือไม่ และจำนวนประเทศที่ลงนามมีกี่ประเทศ

- อนุสัญญาฯ 1972 จนมาถึงพิธีสาร 1996 มีการอนุวัติสัญญา 5 ครั้ง เป็นการปรับปรุงให้มีความครบถ้วนยิ่งขึ้น
- เนื้อหาของอนุสัญญากับพิธีสารเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกัน
- เหตุที่ประเทศไทยนำมาลงนามในพิธีสารฉบับปัจจุบันเพราะมีความทันสมัยมากที่สุด
- อนุสัญญามีสมาชิก 87 ประเทศ ส่วนพิธีสารมีสมาชิก 53 ประเทศ (ประเทศที่เข้าร่วมอนุสัญญาฯ 39 ประเทศ และไม่ได้เข้าร่วมอนุสัญญาฯ 14 ประเทศ)

2

หากเข้าร่วมเป็นภาคีในพิธีสารประเทศไทยจะได้รับประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

- เป็นการแสดงเจตนาารมณ์ของประเทศไทยที่จะดูแลสิ่งแวดล้อมทางทะเลของโลก
- ทำให้สามารถออกกฎหมายครอบคลุมไปถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้
- จะได้สิทธิในการออกเสียงและการเสนอขอแก้ไขพิธีสาร (เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด)
- ได้ประโยชน์ในฐานะของรัฐชายฝั่งด้านที่ทำให้การทิ้งขยะในทะเลมีแนวโน้มที่จะลดลง

3

หากเข้าร่วมเป็นภาคีในพิธีสาร จะมีผลกระทบ และข้อจำกัดอย่างไร

หน่วยงานราชการ

- อาจเป็นการเปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้มีการทิ้งได้
- เป็นการเพิ่มภารกิจในการดำเนินการของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบอนุญาต ระบบประเมิน ระบบการควบคุมและกำกับดูแล และระบบการรายงาน เป็นต้น

ผู้ประกอบการ

- อาจมีต้นทุนในการดำเนินงานที่สูงขึ้น
- เพิ่มความยุ่งยากในการดำเนินการมากขึ้น
- อาจได้รับผลกระทบจากกฎหมาย/กฎระเบียบ หากไม่ปฏิบัติตาม

4

หากเข้าร่วมเป็นภาคีในพิธีสาร เมื่อเกิดกรณีของไหลมาจากประเทศอื่น จะมีการดำเนินการอย่างไร และหากเป็นของไหลที่ออกจากประเทศไทยจะมีการดำเนินการอย่างไร

- การลงนามในพิธีสารประเทศที่เป็นรัฐภาคีจะเป็นผู้ปฏิบัติตามพิธีสารในการปกป้องมลภาวะทางทะเล ในน่านน้ำและควบคุมกำกับดูแลไม่ให้เรือ และอากาศยานของประเทศภาคีไปก่อมลภาวะในน่านน้ำของประเทศอื่นหรือในทะเลหลวง
- ในกรณีของไหลที่เกิดมลภาวะจากน่านน้ำของรัฐอื่นเข้ามาในประเทศไทยสามารถใช้กฎหมายทะเลเป็นเครื่องมือในการดำเนินการได้

5

การเข้าเป็นภาคีพิธีสาร จำเป็นต้องดำเนินการก่อนมีการตราพระราชบัญญัติรองรับ หรือ ต้องรอให้ตราพระราชบัญญัติเรียบร้อยก่อน

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 178 กำหนดให้ การเข้าร่วมเป็นภาคีกับต่างประเทศต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น การตราพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาจะต้องได้รับความเห็นชอบก่อน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6

1. ประเด็นการร่างพระราชบัญญัติที่รองรับพิธีสารควรมีผลในเขตน่านน้ำภายในด้วย
2. ประเด็นระยะเวลาในการเปลี่ยนผ่านที่กำหนดไว้ในข้อ 26 ของพิธีสาร ซึ่งให้มีระยะเวลาเปลี่ยนผ่านภายใน 5 ปี หลังจากวันที่แสดงเจตนายินยอมที่จะผูกพันตามพิธีสาร ควรนำหลักการดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ด้วย
3. ประเด็นข้อยกเว้น 8 รายการ ควรมีคำอธิบายให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการสับสน

ประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะพิธีสารลอนดอน

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัทพ์ ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๓

วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ (สว.) หมายเลข ๓๐๗ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) คณะกรรมาธิการได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ โดยเป็นการประชุมร่วมกับ คณะกรรมาธิการการคมนาคม และคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษาพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖ ของอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล เนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น ค.ศ. ๑๙๗๒ (พิธีสารลอนดอน) สรุปได้ดังนี้

ความเป็นมาของพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖

ด้วยพัฒนาการของสังคมโลกก่อให้เกิดสภาวะการทิ้งของเสียและสิ่งมีพิษลงทะเลซึ่งทำลายสภาพแวดล้อมทางทะเลของโลก องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization : IMO) จึงได้ออกกฎหมายระหว่างประเทศที่ควบคุมเรื่องการทิ้งเท ซึ่งได้แก่ Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wasted and Other Matter, ๑๙๗๒ (LC 1972) หรืออนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. ๑๙๗๒ ซึ่งอนุสัญญานี้มีวัตถุประสงค์ในการสร้างกลไกเพื่อควบคุมการทิ้งเทลงในทะเลโดยห้ามการทิ้งเทของเสียและวัสดุอย่างอื่นจากเรือ อากาศยาน แหนหรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเล แต่อย่างไรก็ตามเนื่องด้วยวิวัฒนาการของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ จึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงอนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. ๑๙๗๒ โดยนำหลักเกณฑ์และกระบวนการเกี่ยวกับการทิ้งทะเลจากอนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. ๑๙๗๒ มาปรับปรุงให้ทันสมัยและเคร่งครัดมากขึ้น เรียกว่า พิธีสารลอนดอน ค.ศ. ๑๙๙๖ ซึ่งมีสถานะเป็นสนธิสัญญาที่เป็นเอกเทศแยกต่างหากจากอนุสัญญาลอนดอน ค.ศ. ๑๙๗๒

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
ไตรมาสที่ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ ไตรมาส ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

เหตุผลและความจำเป็น

ตามที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีในฐานะรัฐภาคีซึ่งอนุสัญญาฯ ได้กำหนดไว้ในข้อ ๒๑๐ ว่า “การทิ้งภายในทะเลอาณาเขตและเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือบนไหล่ทวีปจะกระทำมิได้ หากไม่ได้รับความเห็นชอบล่วงหน้าอย่างชัดแจ้งจากรัฐชายฝั่งที่มีสิทธิอนุญาต” ซึ่งภาคีอนุสัญญามีหน้าที่ต้องจัดให้มีกฎหมายภายในเพื่อรองรับพันธกรณีดังกล่าว

หลักการและสาระสำคัญของพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖

พิธีสารลอนดอน ค.ศ. ๑๙๙๖ มีหลักการสำคัญคือ การห้ามทิ้งเทหรือเผาของเสียและวัสดุอื่นลงในทะเล เว้นแต่ได้รับอนุญาตหรือเข้าข้อยกเว้นตามพิธีสารฯ โดยกำหนดหน้าที่และให้อำนาจรัฐในการควบคุมและกำกับดูแลกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการทิ้งเทของเสียหรือวัสดุอื่นลงในทะเลซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นสาเหตุให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม โดยกำหนดระบบการอนุญาต และระบบการประเมินการทิ้งเทวัสดุลงทะเลเพื่อดูแลกิจกรรมการทิ้งเทของเสียหรือวัสดุอื่นในทะเล ซึ่งพิธีสารลอนดอนมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยปัจจุบันมีรัฐภาคีทั้งสิ้น ๕๓ ประเทศ กับอีก ๑๔ ประเทศ รวมเป็น ๖๗ ประเทศ

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
ไตรมาสที่ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ ไตรมาส ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

พิธีสารลอนดอนมีผลใช้บังคับบริเวณทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเขตไหล่ทวีป ยกเว้นบริเวณน่านน้ำภายใน ซึ่งการทิ้งเท (dumping) หมายความว่า การทิ้งอย่างจงใจลงในทะเลซึ่งวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุอื่น ๆ จากเรือ อากาศยาน แทนลอยน้ำ หรือโครงสร้างอื่นที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเล รวมถึง การเก็บวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุอย่างอื่นใต้ทะเลและดินใต้ผิวดินท้องทะเลจากเรือ อากาศยาน แทนลอยน้ำหรือโครงสร้างอื่น ที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเล และการละทิ้งหรือการรื้อถอน ณ แทนลอยน้ำ หรือโครงสร้างอื่นที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเลเพื่อจุดประสงค์ในการทิ้งโดยจงใจด้วย ทั้งนี้ พิธีสารดังกล่าวจะไม่ถูกบังคับใช้เมื่อมีกรณีจำเป็นต่อการป้องกัน ความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์หรือของเรือในกรณีของเหตุสุดวิสัย (Force Majeure) หรือมีเหตุฉุกเฉินเร่งด่วนเกิดขึ้น

ซึ่งโดยปกติแล้ว พิธีสารฉบับนี้ห้ามทิ้งเทหรือเผาของเสียหรือวัสดุอย่างอื่นทุกชนิด เว้นแต่ของเสียหรือวัสดุอื่น ๘ ประเภทตามภาคผนวก ๑ ที่สามารถทิ้งทะเลได้โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อนทำการทิ้งเท ได้แก่ (๑) วัสดุที่ขุดลอก (๒) กากตะกอนน้ำเสีย (๓) ของเสียจากอุตสาหกรรมประมงและวัสดุจากการปฏิบัติการอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ (๔) เรือ แทนชุดเจาะ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มนุษย์สร้างขึ้นในทะเล (๕) วัสดุทางธรณีวิทยา อนินทรีย์สารที่มีความเฉื่อย (๖) วัสดุอินทรีย์จากธรรมชาติ (๗) วัตถุขนาดใหญ่ (๘) กระแสคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการดักจับและกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon dioxide streams from carbon dioxide capture processes) โดยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต ให้เป็นไปตามที่รัฐภาคีกำหนด

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

ประโยชน์ของการเข้าเป็นภาคีพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖

๑. ประโยชน์ในระดับระหว่างประเทศ จะเป็นการปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลตามกระแสสังคมโลก ปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัญหามลพิษทางทะเลเห็นได้จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Sustainable Development Goals (SDGs) to Transform our World) ขององค์การสหประชาชาติ เป้าหมายที่ ๑๔ Life Below Water เรื่องการใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล อีกทั้ง ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๓๔ ที่มีการรับรองปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเล ในภูมิภาคอาเซียน เป็นต้น

๒. ประโยชน์ในระดับภายในประเทศ เป็นการยกระดับกฎหมายของประเทศที่จะมีกฎหมายเฉพาะ ซึ่งกำหนดมาตรฐานการป้องกัน ควบคุมการทิ้งเทของเสียที่จะก่อให้เกิดมลพิษลงทะเลที่มีเอกภาพ ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ มีการควบคุมป้องกันตั้งแต่ต้นทางเพื่อปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและน่านน้ำชายฝั่งจากการที่เรือต่างชาติลักลอบนำของเสียหรือวัสดุมาทิ้งเทในพื้นที่ทางทะเลของประเทศไทย อีกทั้งการเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ ดังกล่าวยังเป็นหนทางเริ่มต้นในการมุ่งสร้างวินัยให้แก่คนในชาติในการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลซึ่งเป็นมรดกทางธรรมชาติสำคัญของประเทศไทย

ผลกระทบของการเข้าเป็นภาคีพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๖

๑. ประชาชนจะถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการจัดการ การบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องปฏิบัติตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

๒. หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องอาจจะมีต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้น และมีความยุ่งยากในการดำเนินการตามร่างกฎหมายฉบับนี้มากขึ้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จัดทำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพิธีสารดังกล่าว และเสนอต่อประธานคณะกรรมการธิการและส่งให้คณะกรรมการธิการการคมนาคมเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. กำหนดวันและเวลาในการประชุมครั้งต่อไป

คณะกรรมการธิการได้มีมติกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการธิการครั้งต่อไป ในวันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ (สว.) หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา (เกียกกาย)

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"